

2010-10-08

Regeringen
Kulturdepartementet
103 33 STOCKHOLM

Yttrande över slutbetänkande av Kultursamverkansutredningen (SOU 2010:34) På väg mot en ny roll – överväganden och förslag om Riksutställningar

Riksförbundet Sveriges museer (RSM) har beretts möjlighet att yttra sig över betänkandet På väg mot en ny roll – överväganden och förslag om Riksutställningar.

Riksförbundet Sveriges museer har till uppgift att ta tillvara och driva den svenska museisektorns gemensamma intressen. Förbundet företräder drygt 150 medlemsmuseer i Sverige.

RSM ställer sig i huvudsak positiv till den nya roll för Riksutställningar som betänkandet för fram. Riksförbundet vill dock särskilt framhålla följande:

- RSM tillstyrker i princip förslaget att Riksutställningar bör minska sin produktion av vandringsutställningar till en nivå som är lägre än dagens, samt att verksamheten istället bör inriktas mot att stödja nationell och internationell omvärldsanalys, kunskapsutveckling och stöd till arrangörer inom utställningsområdet.
- RSM tillstyrker i princip de av utredningen föreslagna ändringarna i Riksutställningars instruktion, men vill fästa särskild vikt vid det faktum att utredningen framhåller att antalet utställare av samtida konst ökar. Mot denna bakgrund är det angeläget att Riksutställningar ges möjlighet att i högre grad verka även inom andra områden än den samtida konsten. RSM utgår från att detta kommer att beaktas av Riksutställningar i kommande verksamhetsanalyser.
- RSM ställer sig tveksamt till förslaget om uppdrag till Riksutställningar om digital förmedling av kulturarvet. RSM ställer sig särskilt frågande till exakt vilket bidrag Riksutställningar kan förväntas lämna till detta arbete och menar att ytterligare dialog och underlag kring detta bör tas fram innan slutlig ställning tas. RSM vill i detta sammanhang kraftfullt betona vikten av att museerna, på vilka denna huvuduppgift egentligen vilar, tillförs nödvändiga resurser för att säkerställa att uppgifterna kan genomföras på ett tillfredsställande sätt. RSM noterar därutöver betydelsen av utökad samordning när det gäller frågor om digitalisering. Detta är av särskild betydelse för de mindre museerna.
- RSM delar utredningens bedömningar inom området museipedagogik, men vill samtidigt noga understryka vikten av ett fortsatt statligt stöd till samordnad utveckling av det museipedagogiska området i Sverige. RSM är berett att delta i en fortsatt dialog kring hur detta lämpligen kan ske, i första hand med utgångspunkt i befintliga strukturer.
- RSM vill framhålla att de funktioner Riksutställningar svarar för är av central betydelse för svenskt museiväsende. Utvecklingen inom museisektorn går för närvarande snabbt. Det är därför angeläget att kontinuerligt följa upp och pröva i vilken form dessa lämpligen bör bedrivas och utvecklas.

Utveckling av utställningsmediet

RSM ställer sig positiv till att Riksutställningar får en främjande roll för utvecklingen av utställningsmediet. Detta i samverkan med olika utställningsarrangörer för att stödja utvecklingen och förmedla kunskap samt erbjuda tekniskt stöd. Det är idag ofta kostsamt för det enskilda museet att skaffa sig kunskap och kompetens inom området utställningsteknik. Riksutställningar kan här utgöra en efterfrågan och värdefull provbank för ny teknik inom utställningsområdet.

Omvärldsbevakning

Omvärldsbevakning och -analys är en central fråga för alla museer. Här har varje museum ett eget ansvar utifrån sitt eget verksamhetsområde. Det finns alltid en viss risk i att frikoppla ansvaret för omvärldsanalys från de som är närmast berörda. Samtidigt kan det finnas fördelar med en viss gemensam omvärldsbevakning av strategisk natur. RSM bedömer att Riksutställningar kan ha en angelägen roll att fylla inom detta område om uppdraget genomförs i samverkan med och med en hög grad av lyhördhet gentemot museernas behov.

Digital förmedling av kulturarvet

Utredningen föreslår att Riksutställningar skall få ett särskilt uppdrag att utveckla och sprida kunskap om digital förmedling av kulturarvet, som ett led i en nationell strategi för digitalisering. RSM ställer sig tveksam till detta förslag eftersom det inte av utredningen inte konkret framgår vad Riksutställningar kan förväntas bidra med i detta arbete. RSM menar vidare att ytterligare samråd bör ske med berörda parter samt att kompletterande underlag tas fram som tydliggör Riksutställningars funktion i detta sammanhang.

RSM vill dock särskilt kraftfullt betona vikten av att berörda museer tillförs tillräckliga resurser för att kunna svara för en effektiv digitalisering och digitalt nyttiggörande av museisamlingar och annan kulturarvsinformation. Vi bedömer att detta är den enskilt viktigaste framgångsfaktorn för ett lyckat resultat.

Museipedagogik

Inom området museipedagogik föreslår utredningen att Riksutställningars samverkansuppdrag med de regionala museerna skall upphöra. RSM delar utredningens bedömningar i denna del, men vill samtidigt noga understryka vikten av ett fortsatt statligt stöd till samordnad utveckling av det museipedagogiska området i Sverige. RSM är berett att delta i en fortsatt dialog kring hur detta lämpligen kan ske, i första hand med utgångspunkt i befintliga strukturer.

Beslut i detta ärende har fattats av styrelsen för Riksförbundet Sveriges museer:
Lars Amréus, Philip Johnson, Ann-Charlotte Backlund, Maria Malmjöf, Helena Westin, Robert Sjöo samt Robert Olsson.

RIKSFÖRBUNDET SVERIGES MUSEER

Lars Amréus
Ordförande

Mats Persson
Generalsekreterare

Riksförbundet Sveriges museer

Riksförbundet Sveriges Museer tar tillvara och driver den svenska museisektorns gemensamma intressen.